

Budoucnost a tvorba

Tvorba předpokládá tvůrčí činy; ale každý tvůrčí čin potřebuje čas, aby mohl být proveden, uskutečněn. Tvůrčí čin si tento čas sám nevytváří, ani si jej vytvářet nemůže, ale musí s ním počítat, čekat na něj a pak ho využít a tvůrčím způsobem jej naplnit. Tímto

základním principiálním způsobem souvisí tvorba s budoucností, je na budoucnosti závislá, a to tak, že se k ní aktivně, činně vztahuje, že ji nejen vítá, ale takřka vtahuje do přítomnosti, tj. mezi to, co tu už je, co je dáno a co může sloužit jako materiál a podklad tvorby. Tvoří nelze „po čase“ (po proudu času), ale pouze proti němu; a nelze tak činit z vlastní podstaty a mohutnosti, nýbrž z odevzdanosti něčemu, co ještě není a co má být teprve vytvořeno. Tvořit lze tedy jen proti proudu času, ale zároveň výsledek tvorby – artefakt – musí být ustaven a postaven z materiálu, který má předmětnou povahu, už tu byl a ještě nějaký čas tu bude. Tak se tvorba dostává zároveň do proudu času a tedy do proudu událostného dění, ovšem nechává v něm stopy toho, co je tím vlastním dílem – a to „je“ (a zůstává) v budoucnosti. Nelze se k němu dostat jinak než opět proti proudu času, ale za pomoci vnější podoby artefaktu, který k vlastnímu dílu poukazuje.

(Písek, 040722-1.)